

CEO กับความรัก

วรากรณ์ สามโกเศศ

(รวม 5 หน้า)

หนังสือเล่มใหม่หลังจากเขียนมา 7-8 เล่มของคุณก่อกศักดิ์ ไชยรัศมีศักดิ์ CEO ของบริษัท ซีพีออลล์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทแม่ของ 7-11 มีชื่อว่า “CEO กับความรัก” มีเนื้อหาที่น่าสนใจที่สมควรนำมาขยายความต่อ

เพื่อให้เห็นบริบทของหนังสือเล่มนี้ ขออนุญาตนำคำนิยมของ ศ. นพ.ประเวศ วะสี ที่มีต่อ “CEO กับความรัก” มานำความดังต่อไปนี้

“ผมอ่านหนังสือที่เขียนโดยคุณก่อกศักดิ์ ไชยรัศมีศักดิ์ เล่มใด ก็เกิดความสุขและความเติบโตทางปัญญา เพราะสามารถสัมผัสความหวังดีต่อเพื่อนมนุษย์และปรีชาญาณของผู้เขียน ในตัวคุณก่อกศักดิ์มีทั้งพุทธ เต๋า ขงจื้อ และเทคนิคการจัดการธุรกิจสมัยใหม่ที่ได้มาจากการประกอบการเป็น CEO ด้วยตนเอง ปัญญาที่ได้มาจากการปฏิบัติจริงนั้นต่างจากความรู้ทางทฤษฎี เพราะได้ผ่านการทดลองปฏิบัติมาแล้ว

หนังสือชื่อ CEO กับความรัก จริง ๆ แล้วเป็นความรักเพื่อนมนุษย์ที่ถ่ายทอดแง่คิดปรัชญา ประสบการณ์และเรื่องเล่าอันอุดม เพื่อพัฒนาจิตสำนึกและศักยภาพที่ซ่อนอยู่ภายในของคนแต่ละคน ให้ออกมาเป็นพลังสร้างสรรค์ชีวิต องค์กร และสังคม ในหนังสือเล่มนี้คุณก่อกศักดิ์ได้แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาบุคลากรในองค์กรที่ดีนั้นทำอย่างไร และได้เล่าถึงการศึกษาแบบสถาบันปัญญาภิวัฒน์ที่ซีพีออลล์ได้ตั้งขึ้น ซึ่งเป็นแนวทางการจัดการศึกษาที่แตกต่างไปจากการจัดการศึกษาสามัญของทางราชการ ผมเองคิดว่าระบบการศึกษาที่ดำรงอยู่ในประเทศไทยได้สร้างความทุกข์ยากให้คนทั้งแผ่นดิน เราต้องการระบบการศึกษาที่เอาชีวิตเป็นตัวตั้ง ไม่ใช่เอาวิชาเป็นตัวตั้ง ชีวิตเรียนรู้จากการปฏิบัติ ชีวิตต้องมีการทำงานและมีรายได้ การเรียนรู้ที่ได้งานด้วย ได้เงินด้วย ได้ความรู้และความประพடுத்தที่ดีด้วย จะเห็นได้จากปรัชญาการศึกษาของคุณก่อกศักดิ์

น่าดีใจที่เรามี CEO เช่นคุณก่อกศักดิ์ ที่ไม่ได้เอาแต่เสพสุขและเอาเปรียบผู้อื่น แต่สนใจศึกษาค้นคว้าเรื่องที่ลึกซึ้ง และมีวิริยะอุตสาหะเขียนเผยแพร่ โดยหวังให้เพื่อนมนุษย์ดีขึ้นและดีต่อกัน ขณะนี้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชนกำลังตื่นตัวพัฒนาคุณภาพของบุคลากร และแสวงหาทฤษฎีและวิธีการต่าง ๆ ผมขอเสนอแนะว่าหน่วยงานต่าง ๆ เหล่านี้ ควรนำหนังสือที่คุณก่อกศักดิ์ ไชยรัศมีศักดิ์ เรียบเรียงขึ้น ไม่ใช่เฉพาะเล่มนี้ แต่เล่มอื่น ๆ ด้วย ไปประกอบการพัฒนาบุคลากร เพราะอ่านง่าย แต่เต็มไปด้วยปรัชญาทั้งพุทธ เต๋า ขงจื้อที่ลึกซึ้ง และวิธีการบริหารจัดการแบบตะวันตกด้วย

ขอให้การพัฒนาคุณภาพคนเป็นกระแสใหญ่ นำประเทศไปสู่วิถีคุณภาพ เพื่อการอยู่ร่วมกันด้วยสันติ ทั้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติแวดล้อม ผมเชื่อว่า คุณก่อกศักดิ์ ไชยรัศมีศักดิ์ คือกัลยาณมิตรของท่านบนวิถีคุณภาพนี้”

ยังมีคำนิยมของ “CEO กับความรัก” ของ ม.ร.ว. ปรีดิยาธร เทวกุล ศิษย์ผู้มีชื่อเสียงโดดเด่นร่วมคณะเดียวกันคือเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และศิษย์ร่วมอาจารย์เดียวกันคือท่านอาจารย์ ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ขอนำมาลงด้วยดังนี้

“คุณก่อกศักดิ์ ไชยรัศมีศักดิ์ ส่งหนังสือ CEO กับความรักมาให้ผมอ่านเพื่อให้ผมวิจารณ์ ผมรีบทำให้ด้วยความเต็มใจเนื่องจากมีความนิยมชมชอบในตัวคุณก่อกศักดิ์ ในฐานะที่เป็นผู้บริหารธุรกิจที่มีความสามารถในระดับแนวหน้าของเมืองไทยทีเดียว ผลงานการสร้างอาณาจักร 7-11 ซึ่งขยายตัวอย่างต่อเนื่องจนปัจจุบันมีสาขากว่า 5,000 สาขาในระยะเวลาที่ไม่นาน เป็นสิ่งที่ทำไม่ได้ง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งร้าน 7-11 ทุกแห่งได้รับการต้อนรับจากลูกค้าประชาชนเป็นอย่างดี ไม่มีผู้ใดกล่าวหาว่าร้าน 7-11 เอาเปรียบลูกค้าแต่อย่างใดเลย เป็นที่ยอมรับว่าเป็นร้านอำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าจริง ๆ ด้วยความเพียบพร้อมของสินค้าที่สนองความต้องการใช้ประจำวันได้ครบถ้วนทีเดียว นอกจากนี้ผมยังมีโอกาสได้สนทนากับคุณก่อกศักดิ์หลายครั้ง เห็นว่าเป็นคนที่มีอะไรอยู่ในสมองมาก น่าสนใจทีเดียว

...หนังสือนี้มีค่าควรแก่การอ่านของผู้คนในวงกว้างอีกมาก มีข้อแนะนำในการปฏิบัติตัวและปรับทัศนคติให้เป็นประโยชน์แก่ชีวิตการงาน ซึ่งคนที่ทำงานในบริษัทใดหรือองค์กรใดสามารถเรียนรู้และนำไปใช้ได้ทันที ผมอยากให้ผู้บริหารและ CEO ของกิจการอื่นได้อ่านหนังสือเล่มนี้ เพื่อซึมซับแนวความคิดที่จะช่วยกันทำในสิ่งที่ตนสนใจและเป็นประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ ควบคู่กันไปกับการทำธุรกิจปกติของกิจการ ดังเช่นที่คุณก่อกศักดิ์ได้ทำในเรื่องการตั้งอาศรมสยาม-จีนวิทยา หรือการตั้งสถานศึกษาปัญญาวิวัฒน์ซึ่งมีแนวทางการศึกษาแบบใหม่ เป็นต้น ผู้ที่จะได้ประโยชน์จากหนังสือนี้มากอีกกลุ่มหนึ่งคือพ่อ-แม่ที่ลูกยังอยู่ในวัยเรียน เพราะหนังสือนี้ให้เกร็ดความรู้ในการที่จะสอนเด็กให้รู้จักยืนบนขาของตนเอง ไม่ประจบประหม่อมจนเด็กไม่รู้จักโต เด็กเองก็จะได้รับประโยชน์จากการอ่านหนังสือนี้ ซึ่งมีตัวอย่างของเรื่องจริงหลายเรื่องที่จะเป็นแรงบันดาลใจให้เด็กเห็นหนทางที่จะเติบโตในลักษณะที่ไม่ต้องรบกวนพ่อแม่จนเกินจำเป็น

ข้อคิดที่คุณก่อกศักดิ์นำมาถ่ายทอดผ่านหนังสือนี้เป็นข้อคิดที่มีค่าบางเรื่องใช้ชีวิตถ่ายทอดด้วยการเล่าเรื่องจริงที่เกิดขึ้นให้ฟัง บางเรื่องถ่ายทอดในลักษณะของคำแนะนำด้วยถ้อยคำที่เข้าใจได้ง่าย มีเหตุผลมีผลชัดเจน ที่สำคัญก็คือทุกเรื่องมีปรัชญาชีวิตที่เหมาะสมสอดแทรกอยู่ด้วย จึงเป็นเรื่องที่น่าเชื่อถือ น่ารับฟัง ผมอ่านหนังสือเล่มนี้แล้วเห็นได้ว่าคุณก่อกศักดิ์อ่านหนังสือมามาก ทั้งหนังสือไทยและหนังสือจีน สามารถนำหลักการและปรัชญาดี ๆ ทั้งของไทยและของจีนมาสอดแทรกในการให้ข้อคิดดี ๆ มากมาย ความตั้งใจของคุณก่อกศักดิ์ที่น่าสิ่งดี ๆ ที่ได้อ่านและประสบมาถ่ายทอดต่อเป็นข้อคิดเห็นเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ชีวิตของผู้อ่านเป็นสิ่งที่น่าชมเชย...”

“CEO กับความรัก” ในบท “ร่วมทุกข์ง่าย ร่วมสุขยาก” มีคติให้คิดอย่างน่าสนใจ “ฟังดูเหมือนแปลก ๆ ที่ว่า “ร่วมทุกข์ง่าย ร่วมสุขยาก” เพราะคนทั่วไปน่าจะอยาก “ร่วมสุข” มากกว่า “ร่วมทุกข์” ด้วยกันทั้งนั้น แต่ผมก็มีข้อสังเกตและเหตุผลที่แตกต่างออกไป

ผมเขียนไว้ในหนังสือ “รัฐศาสตร์ถึงไท่จง” ว่าโชคดีที่ถึงไท่จงอายุไม่ยืนนักคือเสียชีวิตเมื่ออายุได้ 52 ปี (หนุ่มกว่าผมตอนนี้เสียอีก) เพราะถึงไท่จงยิ่งแก่ยิ่งเหลวไหล ทำอะไรก็เอาแต่ใจตัวเองเป็นที่ตั้ง จนพลาดพลั้งเสียหายอย่างใหญ่หลวง โดยเฉพาะการนำทัพบุกเกาหลีจนเกือบถูกจับตัวเป็นเชลย โชคดีที่ยังมีขุนพลหนุ่มซียินกู้ช่วยเหลือไว้ทัน

ในอดีต ถึงไท่จงเป็นเจ้าของชายหนุ่มนำทัพออกรบได้ชัยชนะทุกครั้งด้วยวัยไม่ถึงสามสิบปี เนื่องจากที่มงานประสานเป็นหนึ่งในเดียวกลมเกลียวสามัคคี แต่เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนไป ถึงไท่จงกลายเป็นฮ่องเต้ผู้ทรงอำนาจความใกล้ชิดกับที่มงานก็ถูกถ่างให้กว้างออกไปเรื่อย ๆ ด้วยกฎมณเฑียรบาลโบราณราชประเพณี ทำให้สถานะของโอรสสวรรค์อยู่สูงสุดเอี่ยม ข้าราชการรุ่นหลังซึ่งไม่เคยคลุกคลีร่วมกันมาก่อนก็ยิ่งมองเห็นถึงไท่จงเป็นเทพยดา รวมทั้งพวกปากสอพลอผสมโรงบอชอบจนถึงไท่จงหลงลืมตัว การตัดสินใจในเรื่องสำคัญและการวางกลศึกจึงเป็นไปในแบบของวันแมนโชว์ ทำให้ขาดความรอบคอบรอบด้าน เพราะขาดที่มงานช่วยคิดวิเคราะห์หรืออย่างตรงไปตรงมาเช่นในวัยหนุ่ม การทำศึกอย่างไม่รู้เขาไม่รู้เรา รบร้อยครั้งย่อมมีโอกาสพราชัยไม่น้อยกว่าเก้าสิบเก้าครั้ง

ก่อนประสบความสำเร็จ ทั้งนายและลูกน้องจะมีเป้าหมายร่วมกัน เป็นธงชัยเห็นอยู่ลิบ ๆ เบื้องหน้า ทุกคนพร้อมจะร่วมทุกข์กันอย่างเต็มที่ ยินดีเสียสละและอดทน มองข้ามความบาดหมางเล็กน้อยและเรื่องปลีกย่อยต่าง ๆ เพื่อร่วมกันฝ่าฟันไปสู่หลักชัย

ครั้นเมื่อประสบความสำเร็จดังมุ่งหวัง เป้าหมายที่เคยมีร่วมกันก็แตกสลายกลายเป็นเป้าหมายเฉพาะของแต่ละคนที่ประสงค์จะไขว่คว้าสิ่งที่ดีที่สุดในให้แก่ตัวเอง

หัวหน้าที่ได้เสวยสุขอยู่ก็เริ่มมีโอ้โก้ใหญ่ขึ้นทุกที เพราะมีคนใหม่ ๆ มากอยประจบเอาใจ ลูกน้องเก่าก็จะถูกหมางเมินเห็นห่างกันไป ยิ่งถ้าลูกน้องเก่าซึ่งคุ้นเคยรู้เช่นเห็นชาติกันมานานนาน ไม่ค่อยแสดงความเคารพนับถืออย่างเต็มที่เหมือนพวกลูกขุนพลอวยพัยก หัวหน้าก็ชักจะทนไม่ได้

ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดในประวัติศาสตร์จีนก็คือ จูหยวนจางซึ่งเป็นปฐมกษัตริย์ของราชวงศ์หมิงที่ทนรับท่าทีของลูกน้องเก่าไม่ได้ ประกอบกับจูหยวนจางมีปมด้อยในอดีตตกต่ำยากจนต้องเป็นขอทาน และช่วงหนึ่งต้องหลบไปบวชเป็นหลวงจีนเพื่ออาศัยข่าววัดประทัังชีวิต จูหยวนจางต้องการลบล้างเรื่องราวอัปยศเหล่านี้ จึงตัดสินใจกำจัดลูกน้องทุกคนที่มีส่วนช่วยสร้างราชวงศ์มาแต่ต้น

บทความนี้ไม่ได้ตั้งใจเพียงจะย้าเตือน “ผู้เป็นนาย”ทั้งหลายไม่ให้หลงผิดติดบ่วงอีกไ้ของตนเอง แต่ยังอยากบอกไปถึงลูกน้องเก่าแก่ทั้งหลาย ซึ่งมีโอกาสได้ยิ่งใหญ่ขึ้นมาพอตัวในอาณาจักรเล็ก ๆ ของตนก็จะมีลูกน้องอีกรุ่นหนึ่งมากอยพะเน้าพะนอยยกยอปอปั้นเช่นเดียวกัน

อันที่จริงก็เป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่ชอบคนมาคอยเอาอกเอาใจ แต่เราต้องรู้เท่าทัน ไม่ตกเป็นเหยื่อของกิเลสตัวนี้จนทำให้เสียผู้เสียคนและเสียสัมพันธภาพที่ดีกับ “ทีมงานเก่าแก่” ที่เคยบากบั่นร่วมกันมา

คนที่เคย “ร่วมทุกข์” ถ้าไม่ตกเป็นเหยื่อของการลืมตน ก็น่าจะมีโอกาสได้ “ร่วมสุข” ด้วยความปลอดโปร่งใจให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้ไม่ต้องเสียเวลามาคอยกำจัดกันและกันให้พ้นทาง เพราะธรรมชาติก็จะกำจัดเราทุกคนให้พ้นไปจากโลกนี้อยู่แล้วตามกฎแห่งอนิจจัง....”

บทที่นำอ่านอีกบทหนึ่งคือบท “CEO กับความรัก” คุณก่อกศักดิ์ เขียนไว้ ดังนี้

“CEO ก็เป็นมนุษย์ มีอารมณ์ความรู้สึกเช่นเดียวกับปุถุชนทั่วไป ภาพลักษณ์ภายนอกที่ปรากฏ อาจจะถูกเครื่องขีมิจริงจัง แต่ภายในก็มีหัวใจเหมือนคนทั้งหลายในโลก จึงไม่ใช่เรื่องแปลกอะไร ถ้า CEO จะสนใจเรื่องความรัก

ผมอ่านหนังสือหาข้อมูล และสอบถามผู้รู้ด้วยความสงสัยว่า ทำไมหนุ่มสาวบางคนได้พบกันครั้งแรก แต่ไม่รู้สึกแปลกหน้า กลับคล้อยคล้ายคล้ายคลาว่ารู้จักผูกพันมาเนิ่นนาน นั่นก็แสดงว่า ได้มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันมาตั้งแต่อดีตชาติ ส่งผลให้เกิดอาการรักแรกพบในชาตินี้

ส่วนผู้ที่พอพบหน้า ก็รู้สึกไม่ถูกชะตา แม้ว่าจะมีเวลาอยู่ด้วยกันนานเท่าใด ก็ไม่สามารถก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน เข้าข่ายยิ่งเกลียดยิ่งเกลียด คาดว่าคงจะเป็นเพราะมีความโกรธแค้นฝังแน่นต่อเนื่องมาจากชาติภพก่อน ๆ

บางคนเราเจอแล้วถูกใจมาก อยากจะพัฒนาความสัมพันธ์ให้ลึกซึ้งเพิ่มขึ้น แต่จีบอย่างไรก็ไม่สำเร็จ ประเภทนี้ถือว่า ‘มีบุญแต่ไร้วาสนา’ คงจะทำบุญร่วมกันมาไม่มากพอ

ภาษาไทยเรามีคำศัพท์ที่คุ้นเคยอยู่ทั่วไปคือคำว่า ‘คู่บุญ-คู่กรรม’ คนสองคนที่มาพบกันโดยบังเอิญ และครองรักอย่างเป็นสุขจนตายจากกันอย่างนี้เรียกว่า ‘คู่บุญ’ หรือ ‘คู่สร้างคู่สม’ คือคู่ที่สร้างสมบุญบารมีร่วมกันมาแต่ชาติปางก่อน

‘คู่กรรม’ ไม่ได้หมายถึงโกโบริกับอังศุมาลิน แต่เรียกย่อมาจาก ‘คู่เวรคู่กรรม’ คือคู่ที่ผูกเวรจองกรรมกันมาในอดีตภพ ต้องมาทบทรมานชดใช้กรรมอยู่ด้วยกัน จนกว่าจะหมดเวรหมดกรรมต่อกัน

ยังมีคู่ผูกพันอีกประเภทหนึ่งเรียกว่า ‘คู่สัญญา’ ก็คือคู่ที่มีสัญญาใจต่อกันในอดีตชาติว่า จะเป็นคู่ครองกันในชาติภพต่อไป เพราะอาจจะมัวเป็นไปเสียก่อน เช่น จากอุบัติเหตุ โรคภัยไปรบในสงคราม หรือมีอุปสรรคคิดกันต่าง ๆ ที่ทำให้ไม่สมหวังในความรัก ก็จะตั้งจิตอธิษฐานมุ่งมั่นขอให้ได้อยู่ครองคู่กันในอนาคต คู่สัญญานี้ก็จะได้กลับมาพบกันอีก แต่จะอยู่ร่วมกันได้นานแค่ไหนก็ต้องขึ้นอยู่กัเหตุปัจจัยอื่น ๆ ประกอบและถึงแม้จะไม่ได้อยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนจริง แต่ก็ไม่ได้สร้างความทุกข์ทรมานต่อกันเช่นเดียวกับประเภท ‘คู่เวรคู่กรรม’

ฟังดูแล้วเหมือนจะเป็นเรื่องงมงาย แต่มันอธิบายเหตุผลได้ยากจริง ๆ ว่าทำไมผู้หญิงที่เพียบพร้อมบางคน ถึงได้เลือกผู้ชายที่ไม่ได้เรื่องมาเป็นสามี และผู้ชายแสนดีบางคน ต้องทนใช้ชีวิตคู่อยู่กับภรรยาที่ไม่เหมาะสมกันด้วยประการทั้งปวง

เรื่องแบบนี้ คำว่า 'บุพเพสันนิวาส' อธิบายได้ดีกว่าวิชา 'วิทยาศาสตร์' แต่ก็มีบางเรื่อง ที่ความรู้ทางวิทยาศาสตร์สามารถไขความลับของธรรมชาติที่ชวนสงสัย อย่างเช่นเรื่อง '7 YEARS ITCH' เป็นต้น

อาการ '7 YEARS ITCH' แปลตรง ๆ ก็คือ อาการ 'คัน' หลังจากอยู่กันมาครบ 7 ปี เป็นความรู้สึกที่กระวนกระวายอยากลื้มลองของแปลกใหม่ เพราะเมื่อหน้ายรชชาติเก่า ๆ เข่าว่ากันว่า พฤติกรรมนอกใจคู่สมรส จะมีแนวโน้มเกิดขึ้นสูง ตั้งแต่ปีที่ 7 เป็นต้นไป

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ วิทยาศาสตร์อธิบายว่า เมื่อเราพบเจอคนที่ถูกใจ ร่างกายจะหลั่ง สารเคมีตัวหนึ่งซึ่งช่วยสร้างอารมณ์แห่งความรักใคร่ถวิลหา สารเคมีตัวนี้จะออกฤทธิ์อยู่นานประมาณ 5-7 ปี และค่อย ๆ เสื่อมลงไปจนไม่เหลือหลง

สารเคมีนี้ จะมีอิทธิพลให้เกิดความสุขยามที่ได้อยู่ใกล้ชิดกัน ถึงขนาดรู้สึกว่าการกั้นตัวของอีกฝ่ายหนึ่งหอมหวานยั่วชวนใจเป็นอย่างยิ่ง แต่ชั่วระยะเวลาหนึ่ง ความรู้สึกหลงใหลจะค่อย ๆ จางคลายลง จนกลิ่นหอมนั้นก็ดมไม่เจออีก ต่อให้ใส่น้ำหอมราคาแพงแค่ไหน ก็ไม่ช่วยให้สถานการณ์ดีขึ้น

มีเรื่องเล่าว่า สามีภรรยาคนหนึ่ง ได้รับโถแก้วคริสตัลเป็นของขวัญวันแต่งงาน ทั้งสองตกลงกันว่า เมื่อมีเพศสัมพันธ์กันหนึ่งครั้ง ก็จะหยอดลูกแก้วลงไปโถแก้วหนึ่งลูก

ไม่นานนัก โถแก้วก็เต็มจนแทบจะล้น ทั้งสองจึงเปลี่ยนกติกาใหม่ว่า ถ้ามีเพศสัมพันธ์กันหนึ่งครั้ง ก็จะหยิบลูกแก้วออกจากโถแก้วหนึ่งลูก ปรากฏว่า อยู่กันมาจนเสียชีวิตก็ยังหยิบออกไม่หมด !

คนที่ข้ามพ้นอาการ 7 YEARS ITCH ไปได้ ก็เพราะมีลูกเป็นโซ่ทองมาคล้องใจ เปลี่ยนจากอารมณ์พิศواسมาเป็นความอาทรห่วงใยกัน ให้ความสำคัญต่อการรับผิดชอบครอบครัว มากกว่าความโรแมนติกแบบหนุ่มสาว

แม้ว่าความรักจะเป็นอนิจจัง ไม่ได้คงทนถาวรชั่วฟ้าดินสลาย แต่ผมก็ไม่อยากให้ ผู้คนหวาดกลัวความรัก ตามอย่างที่พูดกันทั่วไป 'ที่ใดมีรัก ที่นั่นมีทุกข์'

คนที่มีทุกข์เพราะความรัก เกิดจากความอยากจะครอบครอง อยากจะเอาชนะ อยากจะสนองแต่ความต้องการของตนเอง กลัวการถูกปฏิเสธเพราะกลัวจะเสียหน้า แต่ถ้าเราเชื่อว่า 'ความรักคือการให้' เช่นเดียวกับที่พ่อแม่สุขใจเมื่อให้ลูกโดยไม่ได้หวังสิ่งใดตอบแทน ก็ไม่มีสิ่งใดจะเป็น ปัญหา....."

ไม่ว่าจะเป็น CEO หรือลูกน้องธรรมดาที่หนีไม่พ้นปัญหาความรัก ถ้ารู้แจ้งในความจริง แห่งความรักก็จะเกิดสติและอาจเห็นด้วยกับคำกล่าวของ Pierre Reverdy กวีเอกชาวฝรั่งเศส (ค.ศ.1889-1960) ที่ว่า there is no love ; there are only proofs of love (สิ่งที่เรียกว่าความรักนั้นไม่มี จะมีก็แต่สิ่งที่พิสูจน์ความรัก)

.....